

METODICKÉ POKYNY K OBHAJOBĚ DISERTAČNÍ PRÁCE A KVALIFIKAČNÍ ZKOUŠCE V DOKTORSKÉM STUDIU NA AVU

Článek 1 ÚVODNÍ USTANOVENÍ

1. Metodické pokyny popisují návody a doporučení, které směřují k naplňování kvality výstupů v akreditovaných doktorských studijních programech na AVU. Slouží k pochopení nároků, které se v daném programu na doktorandy/ky kladou a vymezují oblasti a pojmy uměleckého, architektonického, restaurátorského a teoretického výzkumu v doktorském studijním programu.
2. Studium v doktorských studijních programech Volné umění (P0213D310007), Architektonická tvorba (P0213D310009), Restaurování výtvarných děl (P0213D310004) a Teorie a dějiny současného umění (P0213D320010) se řádně ukončuje úspěšným obhájením disertační práce.
3. Podmínkou připuštění k obhajobě je splnění všech požadavků stanovených akreditačními spisy a dále složení interně stanovené kvalifikační zkoušky, která ověřuje průběžné studijní výsledky doktoranda/ky.
4. Obhajoba disertační práce se řídí Studijním a zkušebním řádem AVU a akreditačními spisy příslušných studijních programů. Kvalifikační zkouška je interně stanovený požadavek AVU a její průběh se řídí těmito metodickými pokyny. Na kvalitu obhajoby i kvalifikační zkoušky dohlíží příslušné oborové rady.

Článek 2 KVALIFIKAČNÍ ZKOUŠKA

1. Podoba kvalifikační zkoušky

1.1. Kvalifikační zkouška může mít podle charakteru výzkumu různou podobu – od rozpravy, přes performativní či výstavní prezentaci, až po jiné formy odpovídající povaze disertační práce – vždy však s cílem ověřit pokrok a způsobilost doktoranda/ky k úspěšnému dokončení studia.

2. Přihlášení ke kvalifikační zkoušce

2.1. Doktorand/ka v prezenční nebo kombinované formě studia se ke kvalifikační zkoušce standardně hlásí a zkoušku rovněž vykonává ve třetím roce čtyřletého studia. Doba přerušení studia se do této lhůty nezapočítává.

2.2. Přihlášku ke kvalifikační zkoušce podává doktorand/ka prostřednictvím studijního oddělení v termínech daných harmonogramem akademického roku. Přihláška musí rovněž obsahovat podpis školitele/ky.

2.3. V odůvodněných případech lze kvalifikační zkoušku vykonat až ve čtvrtém roce studia. Doktorand/ka podává žádost o odklad kvalifikační zkoušky prostřednictvím studijního oddělení, a to rovněž ve třetím roce studia, nejpozději v termínu, který harmonogram akademického roku stanoví pro podání přihlášky ke kvalifikační zkoušce. Žádost obsahuje odůvodnění a vyjádření školitele/ky. O žádosti rozhoduje prorektor/ka pro internacionalizaci a výzkum, který/á ji schvaluje a podepisuje.

2.4. Odklad podle odst. 2.3 nemá vliv na maximální dobu studia stanovenou Studijním a zkušebním řádem AVU ani na podmínku, že úspěšné složení kvalifikační zkoušky předchází obhajobě disertační práce.

2.5. Nepodá-li doktorand/ka ve lhůtě podle odst. 2.1 přihlášku ke kvalifikační zkoušce ani žádost o odklad, může být studium ukončeno rozhodnutím rektora/ky na návrh oborové rady.

3. Zkušební komise

3.1. Kvalifikační zkouška se skládá před zkušební komisí, která je nejméně tříčlenná. Předsedající a členy/ky do zkušební komise navrhuje příslušná oborová rada z řad odborníků/ic z požadované oblasti a přidružených oborů s titulem profesor/ka, docent/ka nebo Ph.D.

3.2. Nejméně jeden člen/ka komise je navržen/a z odborníků nebo odbornic mimo AVU.

3.3. Školitel/ka se účastní rozpravy a poskytuje komisi odborné stanovisko, není však členem/kou komise a nehlasuje.

3.4. Zkušební komise je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů/ek komise a současně alespoň jeden člen/ka komise z odborníků/ic mimo AVU dle čl. 3.2. Jednání řídí předsedající. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedající/ho.

4. Podklady odevzdávané ke kvalifikační zkoušce

Doktorand/ka odevzdává nejpozději tři týdny před datem konání zkoušky následující podklady:

4.1. V programu Volné umění:

- a) výzkumný záměr, včetně popisu zkoumaného problému, kladených otázek nebo tematických okruhů, používaných přístupů, postupů či strategií;
- b) popis formy připravované disertace, její možnou strukturu, komponenty a rozvržení, který naznačuje její strukturu a vnitřní logiku;
- c) ukázkou rozpracovanosti disertace v rozsahu, ze kterého jsou srozumitelné její záměry, formy a charakter (cca jedna čtvrtina objemu plánované disertační práce). Ukázka rozpracovanosti se může odevzdat v podobě fotodokumentace, videa, audia, textu, interaktivních souborů, aplikace, nebo kombinované formáty s přehledným popisem a vysvětlením, a to i prostřednictvím institucionálního portálu AVU na platformě Research Catalogue;

- d) seznam zdrojů s nimiž doktorand/ka v rámci disertačního projektu pracuje;
- e) seznam výstav, prezentací a publikací souvisejících s disertačním projektem vytvořených v období doktorského studia.

4.2. V programu Architektonická tvorba:

- a) anotaci projektu, která se vyjadřuje
 - ke koncepci disertační práce (metody a cíle);
 - ke statusu quo rozpracovanosti praktického architektonického výzkumu;
 - k současnému stavu poznání tématu (klíčové projekty, autorské pozice a publikace tvořící referenční rámec práce);
- b) plnou osnovu disertace (obsah textové i projektové části disertace);
- c) ukázkou rozpracovanosti psané části disertace v orientačním rozsahu 30 normostran (text má mít povahu ucelené kapitoly či kapitol připravované disertace);
- d) portfolio dosavadní tvorby v tištěném a pdf formátu A3 s dokumentací rozpracované praktické části projektu (dle povahy projektu a po dohodě se školitelem/kou například fragment architektonické studie, fotodokumentaci, video a audio soubory); z dokumentace by měla být zřejmá provázanost se psanou částí doktorského projektu.

4.3. V programu Restaurování výtvarných děl:

- a) popis projektu, z něhož je zřejmá celková koncepce disertační práce o rozsahu do 2 normostran;
- b) plnou osnovu psané části disertace;
- c) ukázkou rozpracovanosti psané části disertace v orientačním rozsahu 20 normostran (text má mít povahu ucelené kapitoly či kapitol připravované disertace); součástí je seznam citované literatury a dalších zdrojů včetně těch, s nimiž doktorand/ka pracuje v disertační práci mimo rámec odevzdaného textu;
- d) dokumentaci praktické části projektu (dle povahy projektu a po dohodě se školitelem/kou jako fotodokumentaci, PDF, video a audio soubory, aplikace aj.);
- e) portfolio dosavadní tvorby.

4.4. V programu Teorie a dějiny současného umění:

- a) popis projektu, z něhož je zřejmá celková koncepce disertační práce o rozsahu do 2 normostran;
- b) plnou osnovu disertace;
- c) ukázkou rozpracovanosti psané části disertace v doporučeném rozsahu 50 normostran (text má mít povahu ucelené kapitoly či kapitol připravované disertace); jeho součástí je dále seznam citované literatury a dalších zdrojů včetně těch, s nimiž doktorand/ka pracuje v disertační práci mimo rámec odevzdaného textu;
- d) seznam textů publikovaných během doktorského studia;
- e) dokumentace výstav či dalších výzkumných aktivit souvisejících s tématem doktorského projektu.

4.5. Písemné podklady odevzdávané ke kvalifikační zkoušce ve všech studijních programech užívají citační styl The Chicago Manual of Style, 18. vydání (2024), systém Notes and Bibliography. Tento styl je nutné důsledně dodržovat v celém textu.

5. Obsah kvalifikační zkoušky

5.1. V programu Volné umění sestává zkouška:

- a) z prezentace rozpracovanosti disertačního projektu v jeho zvolené formě. Očekává se, že

doktorand/ka objasní předmět výzkumu, zvolené postupy řešení a vysvětlení, jakými vývojem jeho/její umělecký projekt doposud prošel. Popisuje také postupy své umělecké práce i komponenty a formáty zvolených výstupů. Dále ozřejmí další kroky k dokončení disertace a plán její archivace a sdílení;

b) z kritické rozpravy o tématu, která předpokládá doktorandovy/činy vědomosti z oblasti, na níž je řešený projekt zaměřen. Předpokladem úspěšně složené zkoušky je také podání přehledu o oborových kontextech bádání a relevantních zdrojích;

c) pokud to charakter tvůrčí a výzkumné práce umožňuje, může se kvalifikační zkouška uskutečnit v rámci výstavy, performance apod.

5.2. V programu Architektonická tvorba sestává zkouška:

a) z prezentace rozpracovanosti disertačního projektu v jeho zvolené formě. Očekává se, že doktorand/ka objasní předmět výzkumu, zvolené postupy řešení a vysvětlení, jakým vývojem jeho/její architektonický projekt doposud prošel. Popisuje také postupy své architektonické práce i komponenty a formáty zvolených výstupů. Dále ozřejmí další kroky k dokončení disertace a plán její archivace a sdílení;

b) Pokud to charakter tvůrčí a výzkumné práce umožňuje, předpokládá se zkouška formou prezentace rozpracovaného architektonického projektu, terénního či archivního průzkumu, projektu publikace, výstavy nebo filmu. Smyslem zkoušky je prokázat schopnost prezentovat a situovat vlastní výzkumný projekt do kontextu současného diskurzu a osvědčit znalosti z teorie, dějin a praxe architektury. V případě, že jsou podstatnou součástí praktického výzkumu terénní průzkumy v dostupné lokalitě, průzkumy historické stavby či nová realizace autorského projektu, školitel/ka má možnost navrhnout, aby při kvalifikační zkoušce byla předložena reprezentace adekvátními médii (projektová dokumentace, filmový dokument, model), případně lze prezentaci a rozpravu realizovat přímo na zkoumaném místě.

5.3. V programu Restaurování výtvarných děl sestává zkouška:

a) z prezentace rozpracovanosti psané i praktické části disertační práce;

b) z kritické rozpravy o tématu, která předpokládá vědomosti z vlastního oboru, dostatečnou reflexi metod teoretické a výzkumné práce, reflexe využití teoretických poznatků k vlastní restaurátorské práci, přehled o relevantní odborné literatuře a schopnost ji kriticky reflektovat.

5.4. V programu Teorie a dějiny současného umění sestává zkouška:

a) z odevzdaného písemného textu vycházejícího z připravované disertační práce.

b) z prezentace aktuálního stavu výzkumného projektu (včetně přehledu vlastních publikací a výstupů z aktivit v rámci Výzkumné grantové soutěže, zvolené metodiky, a reflexe aktuálního stavu poznání v dané oblasti) a kritické rozpravy o tématu navazující na odevzdanou část disertační práce. V rámci rozpravy má studující prokázat vědomosti z teorie a dějin umění ve vztahu k oblasti, k níž je řešení projekt zaměřen.

6. Průběh kvalifikační zkoušky

Zkouška trvá přibližně 60 minut: úvod předsedajícího, uvedení školitelem/školitelkou, prezentace doktoranda/doktorandky (max. 30 minut), rozprava, neveřejné jednání komise, oznámení výsledku a zápis do protokolu.

7. Hodnocení kvalifikační zkoušky

7.1. Komise zhodnotí průběh zkoušky na neveřejném zasedání klasifikačními stupni „prospěl/a“, nebo „neprospěl/a“. O konání kvalifikační zkoušky se vyhotoví zkušební zpráva, kterou podepisuje předseda/kyně a přítomní členové/ky komise.

7.2. Pokud se doktorand/ka ke kvalifikační zkoušce bez omluvy nedostaví, je hodnocen/a stupněm „neprospěl/a“. Takto hodnocenou kvalifikační zkoušku lze opakovat za podmínek stanovených v odst. 8.1.

8. Kvalifikační zkouška v náhradním termínu a její opakování

8.1. Doloží-li doktorand/ka závažný důvod, pro který se nemůže zúčastnit kvalifikační zkoušky v řádném termínu, ke kterému je přihlášen/a, omluví se předem prostřednictvím studijního oddělení; nastaly-li důvody, které předchozí omluvu znemožnily, omluví se bez zbytečného odkladu. Uzanou omluvu posuzuje prorektor/ka pro internacionalizaci a výzkum, který/á zároveň stanoví náhradní termín. Zkouška konaná v náhradním termínu se nepovažuje za zkoušku opakovanou. Případně-li náhradní termín až do čtvrtého roku studia, není tím dotčeno splnění povinnosti podle odst. 2.1 a žádost o odklad podle odst. 2.3 se nepodává.

8.2. Byla-li kvalifikační zkouška neúspěšná, seznámí předsedající doktorandku či doktoranda s hlavními důvody pro udělení klasifikace a s podmínkami pro její opakování. Kvalifikační zkoušku lze opakovat nejvýše jednou, a to nejpozději do jednoho roku. Opravný termín stanoví prorektor/ka pro internacionalizaci a výzkum.

8.3. Pokud doktorand/ka neuspěje ani při opakované kvalifikační zkoušce, příslušná oborová rada projedná nesplnění této studijní povinnosti postupem podle čl. 20 odst. 6 Studijního a zkušebního řádu AVU. Oborová rada může rektorovi/ce navrhnout ukončení studia pro nesplnění požadavků studijního programu. O ukončení studia rozhoduje rektor/ka postupem podle § 56 odst. 1 písm. b) a § 68 zákona o vysokých školách.

Článek 3 OBHAJOBA DISERTAČNÍ PRÁCE

1. Přihlášení k obhajobě a odevzdání disertační práce

1.1. Doktorand/ka může přistoupit k obhajobě disertační práce nejdříve ve čtvrtém ročníku studia po splnění všech povinností stanovených individuálním studijním plánem a příslušným studijním programem. Studium musí být řádně ukončeno nejpozději do pěti let ode dne zápisu do studia; u studujících, jejichž první období výuky započalo před začátkem akademického roku 2025/2026, činí maximální doba studia šest let (čl. 27 odst. 1 písm. b) Studijního a zkušebního řádu AVU). Do maximální doby studia se nezapočítává doba přerušení studia ani uznaná doba rodičovství. Není-li studium v této době řádně ukončeno, postupuje se podle Studijního a zkušebního řádu AVU a příslušných ustanovení zákona o vysokých školách.

1.2. Přihláška k obhajobě disertační práce se podává v termínech daných harmonogramem akademického roku prorektorovi/ce pro internacionalizaci a výzkum, a to prostřednictvím studijního oddělení, které zkontroluje formální náležitosti přihlášky, vykonání kvalifikační zkoušky a další požadavky studia. Nemá-li přihláška všechny požadované náležitosti, doktorand/ka je po vyzvání doplní. Pokud se tak ve stanovené lhůtě nestane, prorektor/ka pro internacionalizaci a výzkum řízení obhajoby disertační práce nezahájí. Podmínkou konání

obhajoby je splnění povinností individuálního studijního plánu a odevzdání disertační práce se všemi předepsanými náležitostmi.

1.3. Časový interval mezi odevzdáním a vlastní obhajobou disertační práce je nejméně tři měsíce.

1.4. V programu Volné umění předkládá doktorand/ka disertační práci v ucelené podobě a odpovídající zvolené formě, digitální či fyzické se všemi příslušnými komponenty. Části projektu, které nelze odevzdat fyzicky, se odevzdávají ve formách dokumentací, popisů, manuálů apod. Disertační práci nebo její část je možné odevzdat také prostřednictvím institucionálního portálu AVU na platformě Research Catalogue.

1.5. Ve všech doktorských programech předkládá doktorand/ka disertační práci vždy ve třech tištěných exemplářích a v digitální podobě. U programů Architektonická tvorba, Restaurování výtvarných děl a Teorie a dějiny současného umění má tištěná podoba formu knižně upravených výtisků. Součástí je čestné prohlášení o totožnosti textu tištěné a digitální verze. U programu Volné umění mají tištěné exempláře podobu svazku obsahujícího povinné náležitosti: titulní stranu; abstrakt a klíčová slova v českém (případně slovenském) a anglickém jazyce, seznam komponentů a vysvětlení jejich provázanosti, přílohy a další formální náležitosti stanovené v odst. 2.2 tohoto článku. Další části práce (komponenty projektu), které nelze odevzdat fyzicky, se předkládají jako digitální archivy, dokumentace, manuály či prostřednictvím institucionálního portálu AVU na platformě Research Catalogue.

2. Téma, struktura a rozsah disertační práce

2.1. Téma projektu disertační práce, s nímž doktorand/ka uspěl/a při přijímacím řízení a u kvalifikační zkoušky, upřesňuje individuální studijní plán. U programu Volné umění jsou v projektu využívány umělecké prostředky, zkušenosti z tvůrčího procesu a teoretického bádání. U programů Architektonická tvorba a Restaurování výtvarných děl je disertační projekt zpravidla tvořen kombinací psané a praktické disertační práce opírající se o výzkum zvolené problematiky. U programu Teorie a dějiny současného umění se jedná o původní teoretický nebo historický výzkum na poli současného umění.

2.2. Formálními náležitostmi disertační práce jsou název práce, jméno školitele/ky, jméno konzultanta/ky (pokud byl/a), rok odevzdání, název vysoké školy, abstrakt a klíčová slova v češtině (případně ve slovenštině) a v angličtině, obsah, seznam použitých zdrojů, seznam příloh, prohlášení o míře a způsobu používání AI a příslušných nástrojů umělé inteligence (např. jazykových modelů), pokud byly používány. Písemná část disertační práce užívá citační styl The Chicago Manual of Style, 18. vydání (2024), systém Notes and Bibliography. Tento styl je nutné důsledně dodržovat v celé práci.

2.3. Rozsah psané části práce, pokud je smysluplnou součástí disertačního projektu, je zvolen doktorandem/kou v konzultaci se školitelem/kou dle charakteru práce a projektu u programu Volné umění. U programů Architektonická tvorba a Restaurování výtvarných děl je orientační rozsah minimálně 80 normostran, u programu Teorie a dějiny současného umění se předpokládá, že odevzdaná práce bude mít rozsah nejméně 120 normostran. Pro účely těchto metodických pokynů se normostranou rozumí 1 800 znaků včetně mezer. Do rozsahu se nezapočítávají titulní list, abstrakty, obsah, seznam použitých zdrojů, seznam příloh, obrazové přílohy a dokumentace.

2.4. V programu Volné umění:

a) Disertační práce se skládá ze zvolených komponentů, které mohou mít různé formy jako např. vizuální esej, výzkumná výstava, performativní přednáška, zvuková kniha, autorská kniha, materiálová knihovna, epistemické objekty, odborný text, písemná reflexe, výzkumný deník a další. Kombinace a počet komponentů jsou zvolené dle zaměření projektu ve spolupráci se školitelem/kou. Součástí práce je seznam komponentů a vysvětlení jejich provázanosti, popis zkoumaného problému, popis použitých postupů či strategií a poznámkový aparát. Disertační projekt musí být systematická původní práce s potenciálem zvýšit úroveň dovedností nebo znalostí v oblasti volného umění, a to postupy, které umožňují potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatků. Výsledky disertační práce jsou prezentované zpravidla veřejnou formou: výstavou, projekcí, instalací, performancí, realizací ve veřejném prostoru apod.

b) Výstup výzkumu musí být archivovatelný a sdílitelný i po skončení samotné obhajoby ve srozumitelné formě bez nutnosti dovysvětlení.

c) V případě, že charakter projektu vyžaduje specifické podmínky (lokalita, umístění, formát prezentace nebo délka výstupu apod.) může Oborová rada doktorských studijních programů Volné umění, Architektonická tvorba a Restaurování výtvarných děl (dále Oborová rada VURA) na návrh školitele/ky rozhodnout o přizpůsobení podoby a místa obhajoby. Doktorand/ka je povinen/na oznámit požadavek na specifické podmínky obhajoby již při podání přihlášky k obhajobě disertační práce (požadavek explicitně uvede v přihlášce). Koordinace zajištění místa pro jednání komise a veškeré vícenáklady spojené s konáním obhajoby mimo AVU jsou plně v odpovědnosti doktoranda/ky.

d) Pokud to charakter disertační práce vyžaduje, může si doktorand/ka zažádat o možnost odevzdat písemnou část disertační práce v anglickém jazyce, a to se souhlasem školitele/ky a následném projednání a odsouhlasení Oborovou radou VURA. Oborová rada v takovémto případě projednává vhodnost použití anglického jazyka vzhledem k charakteru projektu a zajištění procesů hodnocení. Případné náklady s tímto spojené si doktorandi/ky hradí sami.

2.5. V programu Architektonická tvorba:

a) Disertační práce se zpravidla skládá z písemné části a praktické části. Tyto části mohou být autonomní, nebo je text integrální součástí výzkumného projektu architektonického navrhování. Písemná část disertace zpravidla formuluje původní teze a výsledky architektonického výzkumu a její součástí je i teoretická reflexe praktické části. Praktická část vychází z architektonické tvůrčí činnosti: může mít povahu architektonického navrhování (design-driven resp. design-based doctorate), architektonického projektu, modelu, výsledku terénního či archivního průzkumu, projektu publikace, výstavy nebo jiného média.

b) Písemná část disertační práce je opatřena úvodem do tématu, charakteristikou současného stavu řešené problematiky, formulováním výzkumné otázky a cílů doktorského projektu, popisem zvolených metod zkoumání a výsledků řešení, přehledem referenčních projektů, použité literatury a jiných pramenů. Její součástí je také seznam projektů publikovaných či realizovaných po dobu studia v doktorském studijním programu, které souvisejí s řešenou problematikou.

c) Náležitostí obhajoby disertační práce je také projektová dokumentace, případně také dokumentace výstavy, publikace, filmový dokument, model a jiné formy reprezentace vytvořené v rámci výzkumného projektu.

d) Výsledky tvůrčí umělecké části disertační práce jsou prezentované veřejně, zejména formou

prezentace architektonického projektu, terénního či archivního průzkumu, publikací, výstavy nebo filmu. V případě, že jsou podstatnou součástí praktického výzkumu terénní průzkumy v dostupné lokalitě, průzkumy historické stavby či nová realizace autorského projektu, lze na návrh školitele/ky a se souhlasem Oborové rady VURA realizovat prezentaci a rozpravu přímo v místě souvisejícím s architektonickým výzkumem. Doktorand/ka je povinen/na oznámit požadavek na specifické podmínky obhajoby již při podání přihlášky k obhajobě disertační práce (požadavek explicitně uvede v přihlášce). Koordinace zajištění místa pro jednání komise a veškeré vícenáklady spojené s konáním obhajoby mimo AVU jsou plně v odpovědnosti doktoranda/ky.

e) Pokud to charakter disertační práce vyžaduje, může si doktorand/ka zažádat o možnost odevzdat písemnou část disertační práce v anglickém jazyce, a to se souhlasem školitele/ky a následném projednání a odsouhlasení Oborovou radou VURA. Oborová rada v takovém případě projednává vhodnost použití anglického jazyka vzhledem k charakteru projektu a zajištění procesů hodnocení. Případné náklady s tímto spojené si doktorandi/ky hradí sami.

2.6. V programu Restaurování výtvarných děl:

a) Disertační práce se skládá z písemné části a praktické části. Písemná část zpravidla formuluje původní výsledky teoretického řešení tématu v kontextu příslušného oboru, její součástí je i teoretická reflexe praktické části. Praktická část se zakládá na restaurátorské tvůrčí činnosti. U psané části disertační práce se předpokládá, že je opatřena úvodem do tématu, charakteristikou současného stavu problému, který práce řeší, formulováním výzkumné otázky a cíle doktorského projektu, zvolených metod zkoumání a výsledků řešení, přehledu použité literatury a jiných pramenů.

b) Součástí je také seznam a dokumentace prací publikovaných či realizovaných po dobu studia v doktorském studijním programu, které souvisejí s řešenou problematikou.

c) K náležitostem obhajoby disertační práce patří také dokumentace restaurovaných uměleckých děl, inovativních technologických postupů nebo praktických zkoušek a teoretických výstupů, jež byly vytvořeny jako součást výzkumného projektu.

d) Výsledky tvůrčí restaurátorské části disertační práce jsou v rámci obhajoby zpravidla předkládané ve formě obrazové dokumentace, případně přímo prezentací řešených uměleckých děl nebo předmětů zkoumaných technologických postupů. V případě, že významnou součástí praktického výzkumu představuje práce v terénu, lze na návrh školitelky či školitele a se souhlasem Oborové rady VURA realizovat prezentaci a rozpravu přímo na místě. Doktorand/ka je povinen/na oznámit požadavek na specifické podmínky obhajoby již při podání přihlášky k obhajobě disertační práce (požadavek explicitně uvede v přihlášce). Koordinace zajištění místa pro jednání komise a veškeré vícenáklady spojené s konáním obhajoby mimo AVU jsou plně v odpovědnosti doktoranda/ky.

2.7. V programu Teorie a dějiny současného umění:

a) Náplní disertační práce je zpravidla teoretické pojednání splňující požadavky akademického textu. Předpokládá se, že text disertace obsahuje úvod do tématu, charakteristiku současného stavu bádání v dané oblasti, formulaci výzkumné otázky a cílů projektu, popis zvolené metodologie, výsledky řešení a seznam pramenů a použité literatury.

b) Text práce může být doprovázen obrazovými přílohami, dokumentací výzkumných výstav a dalších aktivit; tyto přílohy se nezapočítávají do celkového počtu normostran.

c) Pokud to charakter disertační práce vyžaduje, může si doktorand/ka zažádat o možnost odevzdat písemnou část disertační práce v anglickém jazyce, a to se souhlasem školitele/ky a následném projednání a odsouhlasení Oborovou radou studijního programu Teorie a dějiny současného umění (dále Oborová rada TDSU). Oborová rada v takovémto případě projednává vhodnost použití anglického jazyka vzhledem k charakteru projektu a zajištění procesů hodnocení. Případné náklady s tímto spojené si doktorandi/ky hradí sami.

3. Zveřejnění disertační práce

3.1. Studijní oddělení zpřístupní s dostatečným předstihem všechny komponenty disertační práce členům/kám komise pro obhajobu disertační práce, oponentům/kám a příslušné oborové radě. Nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zpřístupní disertační práci veřejnosti v informačním systému STAG. Disertační práce, u nichž proběhla obhajoba, se včetně oponentských posudků a záznamu o průběhu a výsledku obhajoby zpřístupňují v online databázi závěrečných prací AVU. Práce nebo její části mohou být dále archivovány v Knihovně AVU nebo trvale zveřejněny prostřednictvím institucionálního portálu AVU na platformě Research Catalogue.

3.2. Odevzdáním disertační práce doktorand/ka souhlasí se zveřejněním své práce (§ 47b odst. 3 zákona).

4. Oponenti/ky disertační práce

4.1. Disertační práci posuzují nejméně dva oponenti či oponentky; zpravidla jsou schváleni dva. Ty navrhuje školitel/ka po diskusi s doktorandem/kou v rámci přihlášky k obhajobě disertační práce. Oponenty/ky schvaluje příslušná oborová rada. Schválení oponenti/ky jsou následně osloveni/y prostřednictvím Studijního oddělení.

4.2. Oponent/ka je vybírán/a z významných odborníků/ic v daném oboru, s ohledem na téma disertační práce, a musí mít minimálně akademický titul Ph.D. (nebo jeho ekvivalent). Alespoň jeden z oponentů/ek musí mít titul profesor/ka nebo docent/ka.

4.3. Do role oponenta/ky nesmí být jmenován/a školitel/ka, konzultant/ka, akademická pracovnice či pracovník z řad zaměstnanců a zaměstnankyň AVU nebo osoba, která se podílela na zpracování disertační práce nebo její části.

5. Posudky disertační práce

5.1. Školitel/ka a oponenti/ky vypracují písemný posudek k disertační práci, a to zpravidla do jednoho měsíce od doručení disertační práce. Písemné posudky se odevzdávají nejpozději 14 dní před dnem konání obhajoby disertační práce.

5.2. Posudky obsahují zejména:

- a) zhodnocení významu disertace pro příslušný obor,
- b) vyjádření k použitým metodám a způsobu zpracování, k dosaženým výsledkům, charakteru a úrovni disertačního projektu, případně i k etickým otázkám,
- c) vyjádření k uspořádanosti, přehlednosti, formální úpravě a jazykové úrovni disertační práce,

- d) kritickou otázku či otázky adresované doktorandovi/ce,
- e) jednoznačné doporučení, zda je práce způsobilá k obhajobě, či nikoli.

5.3. Po obdržení oponentských posudků seznámí Studijní oddělení účastníky/ce obhajoby disertační práce s obsahem posudků.

5.4. Je-li alespoň jeden oponentský posudek kladný, Studijní oddělení písemně pozve účastníky/ce k řízení – členy/ky komise, oponenty/ky, školitele/ku a doktoranda/ku – k obhajobě disertační práce. K obhajobě jsou přizváni i členové/ky příslušné oborové rady.

5.5. Pokud jsou všechny oponentské posudky disertační práce negativní a práci nedoporučují k obhajobě, doktorand/ka není k obhajobě připuštěn/a. Studijní oddělení jej/ji bez zbytečného odkladu písemně informuje, že se obhajoba nekoná, a poučí jej/ji o možnosti podat novou přihlášku. Doktorand/ka může po přepracování disertační práce a jejím opětovném schválení školitelem/kou podat novou přihlášku v termínu stanoveném harmonogramem akademického roku, nejpozději však tak, aby obhajoba proběhla v maximální době studia.

6. Komise pro obhajobu disertační práce

6.1. Komisi pro obhajobu disertační práce a předsedající/ho jmenuje rektor/ka na návrh příslušné oborové rady z profesorů/ek, docentů/ek a odborníků/ic schválených Uměleckou radou AVU podle § 53 odst. 2 zákona, popřípadě dalších odborníků/ic podle § 53 odst. 3 zákona.

6.2. Minimální počet členů/ek komise je pět. Nejméně dva jmenuje rektor/ka z odborníků/ic mimo AVU.

6.3. Školitel/ka se účastní odborné rozpravy, přednáší svůj posudek, ale není členem/kou komise.

6.4. Práci komise a průběh obhajoby řídí předsedající. Komise rozhoduje o výsledku hlasováním. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedající/ho.

7. Průběh obhajoby disertační práce

Obhajoba disertační práce a vyhlášení jejího výsledku jsou veřejné. Na obhajobu disertační práce je vyčleněno rámcově 90 minut a má následující průběh:

- a) předsedající představí doktoranda/ku a komisi pro obhajobu disertační práce;
- b) školitel/ka přednese své stanovisko k předložené práci;
- c) předsedající vyzve doktoranda/ku k přednesení stručného referátu o výsledcích disertační práce (20 min.);
- d) předsedající nebo pověřený člen/ka komise přečte oponentské posudky;
- e) následuje rozprava, ve které doktorand/ka reaguje na oponentské posudky, odpovídá na jejich kritické připomínky a otázky, a zodpovídá případné další dotazy členů/ek komise;
- f) neveřejné zasedání komise;
- g) předsedající oznámí výsledek obhajoby;
- h) výsledek obhajoby je zaznamenán do protokolu.

Pokud to charakter projektu vyžaduje, může komise uvedené pořadí obhajoby přizpůsobit.

8. Hodnocení disertační práce

8.1. Po skončení obhajoby se koná neveřejné zasedání komise pro obhajobu disertační práce, kterého se s hlasem poradním zúčastní i oponenti/ky. Školitel/ka se neveřejného zasedání komise neúčastní. Na zasedání je zhodnocen průběh obhajoby, kvalita a přínos disertační práce. Jednání řídí předsedající. Členové/ky komise hlasují o výsledku obhajoby disertační práce. Výsledek obhajoby se hodnotí slovy „obhájil/a“ nebo „neobhájil/a“. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedající/ho.

8.2. O průběhu obhajoby a jednání komise je vyhotoven zápis, který podepisuje předsedající a přítomní/é členové/ky komise.

8.3. Výsledek obhajoby disertační práce oznámí předsedající doktorandovi/ce na veřejné části zasedání.

8.4. Úspěšnou obhajobou disertační práce doktorand/ka řádně ukončuje studium v doktorském studijním programu. Absolventům a absolventkám doktorského studijního programu se uděluje akademický titul „doktor“, ve zkratce „Ph.D.“ uváděné za jménem. Vysokoškolský diplom vydává AVU při nejbližší slavnostní příležitosti.

9. Opakování obhajoby disertační práce

Byla-li obhajoba disertační práce neúspěšná, může doktorand/ka obhajobu opakovat po přepracování disertační práce nejvýše jednou v rámci maximální doby studia. Rektor/ka stanoví termín opakování, zpravidla do jednoho roku.

Článek 4 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Metodické pokyny k obhajobě disertační práce a kvalifikační zkoušce v doktorském studiu na AVU byly projednány s oborovými radami doktorských studijních programů AVU a nabývají účinnosti dnem jejich podpisu prorektorky pro internacionalizaci a výzkum.

V Praze dne 7. 9. 2026

Mgr. art. Anetta Mona Chişa, Ph.D.

prorektorka pro internacionalizaci a výzkum